

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 1.

V Ptuj v nedeljo dne 8. januarja 1906

Steierm.
Landes-Bibliothek
a. d. S. a. n. n.

VI. letnik.

Kam plovete?

„Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro šlo na zemlji!“

Eno žalostno poročilo za drugim izročijo listi javnosti, skoraj niti ne enega lista nismo izdali, v katerem ne bi bili morali naznanjati o umoru, o uboju, težkih telesnih poškodbah, povzročenih pri tepežih! Med slovenskim ljudstvom teče kri, kri prelita v strasti, mož zakolje ali ubije svojo ženo, kakor da bi zaklal živinče, tovariš ubije svojega tovariša, dregne ga z nožem, da se mu zgrudi mrtev na tla, človek napada človeka in ga pobije k tlom, da mu ložje vzame denar — a pri vseh teh prizorih igra velikansko vlogo dajmon alkohol, — hudobni duh pijančevanja! In to ravno med slovenskim ljudstvom, med slovenskimi delavci lepih, bogatih dežel, ki se odlikujejo s svojo rodovitnostjo med vsemi drugimi deželami.

Kam plovete?

„To je prokletstvo zlobnega dejanja, da vedno dalje hudo le rodi!“, da, korenine vsakega zla so zopet hudobije, in to se kaže v življenju človeka, kaže se v žitju cele rodbine, kaže se v razvijanju celega naroda!

Morilec, ubijalec je postal — grozne besede, nesrečno obžalovanje vredno človeško bitje, o katerem se rabijo te besede! — Morilec, ubijalec je postal, kaj, ali mislite, da je to postal ravno v tem trenutku, ko je v svoji strasti zločin učinil? Ne! Morilec, ubijalec je bil tako rekoč že poprej s svojim celim bistvom, z zločinom samim pa je samo to izpolnil, zakar se je položilo že v mladosti v njegovo dušo seme!

Mati je rodila otroka. Novo človeško bitje diša tik nje, velikanski čudež božji! In rodila ga je, prelivajoč za njega kri in ljubav je bila vzrok novorojenca, ni čudo toraj, da ga ljubi mati tudi nad vse! In otrok raste, razvija se in vse ga ljubi, vse se ga veseli. Pač morda o nobenem morilcu se ob zibelji ni slutilo, da bode morilec. In kako pa vendar postane morilec?

Vsaka mati je zaljubljena v svojega otroka, vsaka misli in je prepričana o tem, da je njen ljubček najlepši, najpametnejši! A marsikatera mati pa pri tej svoji ljubezni pozabi na bodočnost svojega ljubljence in mu že iz malih nog spolni vsako željo, mu vse dopusti, otroka razvadi, tako, da postane trmoglav! Oče ima dovolj drugih skrbi in pripusti odgojo otrok v nežni mladosti materinski ljubezni. Mati, kam ploveš ti, ki pripustiš svojemu ljubljencu vse, oče, kam ploveš ti, ki so ti druge skrbi važnejše, kakor odgoja tvojih otrok? — Otroci raste, se razvija, vsako besedo si zapomni, vsaki prizor se mu vtisne v rahlo, v čuteče srce! Kam plovete vi stariši, ki preklinjate in se pretepujete v pričo malih, nedolžnih otrok? Kam ploveš ti, ki sovražiš in preganjaš, ko si prevzel posestvo kot mlad gospodar, tvoje onemogle stariše? Kam plovete, vsi, ki oponašate Vašim „ta starim“ topel kot v vaših hišah, vi, ki jim ne dajate hrane ali pa jim jo predbacivate, da jo povživajo brez da bi delali? In to vse v pričo malih otrok! Kam ploveta gospodar in gospodinja, v kojih hiši ne poznate molitve, kjer si nikdo ne zmisi na njo, ko vas opominja glas zvona na Boga? Te in enake prizore vidi in sliši deca, dvomiti začne o prvih naukih svete vere, ki so se mu pri priložnosti vendar še vcepili v dušo in prvi sad vseh teh upli-

vov je brezbržnost napram starišem, prvi posledki so, da se omaja ljubezen otroka napram starišem, ljubezen, katero je prineslo s seboj že na svet, ki mu jo je vcepil v dušo njegov stvarnik — Bog!

In otroki rastejo, kakor rastejo drevesca, posajena od vrtnarja, eno je ravno, drugo se je začelo zvijati! Sedaj pride šola! In v tej ima otrok dvojne učitelje, posvetnega in duhovnega, namreč kateheta. Oba navadno nasprotujeta en ovemu in oba sta navadno, — hvala Bogu, da imamo izjeme — politična hujskača! Političen boj se zanese v šolo in še pred kratkim je imenoval neki učitelj 7letnega fanta v šoli pred vsemi učenci zabitega tepca, ker, čujte in slišite, no, ker imajo stariši tega fanta grozovito napako, da berejo — „Štajerca“. Da pa duhovniki črtijo vsakogar, ki ne trobi v njihov rog, da ti javno v šoli predbacijavo deci politično mnenje starišev, tega nam ni treba še nadalje razmotrivati. Ljubezen otroka napram svojim starišem še se nadalje podkapa in kar se ni zakrivilo razven šole, to se zakrivi v tem oziru v šoli! Tako pride otrok iz šole in je komaj dovršil 14. svoje leto, že ne pozna več svojih starišev, o ljubezni ni več ne duha ne sluha, ker se čuti kot deklica že nekako kot odraslo deklino, kot fant se smatra že za mladeniča.

Kam plovete učitelji, kam plovete kateheti, ki ste tudi v šoli politični hujskači?

Sedaj sledi doba v življenju otroka, ki je najbolj nevarna. V deklici in v fantu razvijati se začnejo telesne moči, razvijati se začne naravni nagon! Fant začne ponočevati, deklica si poišče starejše družice in v družbi zveta oba, kar bi doma ne zvedela nikdar! Kmalu je šla nedolžnost rakom žvižgat, na njeno mesto je stopilo poželenje vživati enkrat okušan sad še nadalje. In zdaj nastopi kar na enkrat mladi kaplan, sam poln poželenja vživati življenje, kaplan počinjen, dobro rejen in ta ustanovi „deviško društvo“ in jej da ime Device Marije! Kdo izmed pobožnih starišev ne bi dal svoje hčeri vpisati v društvo Device Marije? Ali ne bi kazali sosedi s prstom za njim? In te farske deviške družbe so vse drugo nego družbe Marije Device, te družbe so družbe veselice, družbe teatrov, družbe veselja, družbe zapeljivosti, družbe nesreče! Vroča kri se še bolj segreje, kdo se bode čudil ako kar na enkrat začne vreti, začne kipeti.

Kam plovete?

Na drugi strani zopet se priredijo mladeniški shodi, v zvišenih besedah podučujejo nezreli politični agitatorji zopet navadno kaplani mladino v politiki, z velikanskim navdušenjem pridigujejo sovraštvo napram političnim nasprotnikom, napram zastopnikom drugega naroda, narodno navdušenje prikipi do vrhunca, iz miroljubnega mladeniča je postal navdušen političen hujskač, političen boritelj, ki si ohladi slepo svojo jezo ako je potreba tudi z nožem! Kdo mu bode zameril, ako pozabi na besede Kristusa „ljubi svojega bližnjega“, kdo mu zameril, ako več ne pozna besed Kristusove molitve: „odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo našim dolžnikom“? Kdo mu bode

zameril, ko so pa ga ravno Kristusovi nasledniki zapeljali na krivo pot spodbujajoč ga s sovraštom do svojega bližnjega, namesto, da bi ga podučevali v smislu nebeskega učenika?

Kam plovete, vi nekateri duhovniki, kam ploveš, nesrečna, zapeljana mladina? In dalje! Ko je zašel mladenič ali mladenka tako, kakor smo dokazali na kriva pota, potem ga začne pečiti vest in to vest hoče ugonobiti, hoče jo pomiriti vsaj za kratek čas in sicer jo pomiri tako, kakor jo pomirijo njegovi duševni voditelji po farovžih, namreč z alkoholom! Po farovžih se popiva cele noči, mladenke v kaplanovih teatrah si hočeje hladiti razgorčeno kri z pivom in vinom, na mladeniških shodih pa se pije navadno — šnops! In pijančevanju se mladina tem ložje privadi, ker skrbe velikokrat za to brezpametni, neumni stariši sami! Otrokom, celo v najnežnejši mladosti se dajejo opojne pijače, namače se dojemcem celo kruh v žganje, da potem „ložje zaspijo“!

Kam plovete?

Stariši, krenite na drugo pot, ako se vam tako godi, kakor smo gori opisali, skrbite o pravem času, da bode drugače. Skrbite za to, da bode slišala vaša deca iz vaših ust samo dostojne besede, ne zanemarite molitve, hišni oče, moli na glas jutranjo, opoldanšnjo in večerno molitev, gospodinja, prekrižaj tvojo deco prej, ko gre spat! Kmetje, gospodarji, brigajte se za vaše ljudske šole, posebno tisti, katerim je dana za to priložnost, ker so se zvolili v krajni šolski svet, pazite strogo na hujskajoče učitelje, strogo na hujskajoče katehete! Ko ste odstranili korenine tega zla, potem skrbite tudi za mladino na njeni daljni poti, skrbite da bode otrok, ko je dovršil ljudsko šolo drugače živel, kakor je to navada. Hči naj spi pri materi, dokler se ne omoži, mladenič naj spi z očetom v isti sobi, potem si bodete ohranili mladino nedolžno, potem bode imela tudi veselje do doma in ne bode silila v zanikerno družbo! Mati, ne pusti tvoje hčeri v društvo, naj bi še bilo tisto tako deviško, oče, zabrani svojemu sinu mladeniška zborovanja, naj še bi se tista proglasila tako navdušeno kot božja pota. Stariši, ne vadite otrok v pijančevanju, ne pustite jim, da bi se upijanili, rabite o pravem času š i b o, potem ne bodete zgubili ljubezni vaših otrok, a ti pa vas na starost ne bodejo preganjali, ne bodejo postali nikdar in nikdar morilci in ubijalci! In to morate storiti, ker vam je B o g dal otroke, vi ste njihovi varuhi in težka bode enkrat za vas odgovornost, katero bodete dajali pred Nebeskim Sodnikom. Gorje vam, ako ste vi zakrivali, da je postal ta ali drugi morilec, ubijalec, ropar, pretepač, sploh ničvreden ud človeške družbe.

Kar se pa tiče dušnih pastirjev, ki ne živijo tako, kakor to Kristus zahteva, tudi ti naj pomislijo kam plovejo! Vi kmetje pa jim pustite naj rajajo, pustite jim naj popivajo po farovžih, naj prešestujejo, ker tudi za njih pride enkrat smrt in ž njo sodba nebeška! A vašo mladino pa odtegnite, kolikor mogoče uplivu takih farovžev, učite jo sami živeti po božjih zapovedih, ako to zanemarjajo tisti, kojim so izro-

čene v pastirstvo vaše duše in duše vaših otrok.

Tebi pa mladina, tebi priporočamo sveto božjo zapoved: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro šlo na zemlja!“ Drži se te zapovedi, okleni se besed božjih, potem se bodejo tudi ob tebi izpolnile božje besede „da boš dolgo živela in da ti bo dobro šlo na zemlji!“ In izpolnile se bodejo gotovo te besede ker Bog nikdar ne laže! Mladina, ubogaj stariše, bodi jim pokorna, okleni se njih, ker ti so ti edini, pravi, neabični prijatelji na zemlji. Bodi postrežljiva svojim starišem, ker jih znabiti ne bodeš več imela dolgo, ker jih pokliče znabiti že kmalu Bog k sebi. Kdor je že stal ob grobu, ki mu zakriva očeta ali mater, ta še le ve, koliko ljubezni so mu v njega zakopali! Pomisli to mladina, dokler še živijo tvoji stariši, potem bodeš na tem in na drugem svetu srečna!

Toraj, pomislite vsi kam plovete, to je naša želja in to smo vam razodeli s tem prvim člankom naše prve številke v tem letu. Prečitajte ga dobro in se ravnajte tudi po njem, potem se ne bode več čitalo po časopisih o umorih, ubojih itd., potem bodejo srečnejše neštete družine sedaj in v zakriti bodočnosti!

Obsojeni.

Ljudski shod v Mariboru.

V zadnji naši številki smo poročali o tem zanimivem shodu in nam radi pomanjkanja prostora ni bilo mogoče priobčiti poročila glede celega zborovanja, naj toraj danes tukaj sledi zaostalo.

Za socijalnim demokratom Vidmarjem govoril je socijalni demokrat Muhitsch. Ta je napadal političen boj in politično hujskarijo ter konečno vskliknil: „Ako hočete kaj doseči, potem je treba, da poneha političen boj, še le tedaj pridejo za Avstrijo boljši dnevi.“ — Gospod Girstmayer nato govori proti slovensko klerikalnim časopisom in napada med bujnim odobravanjem posebno mariborški slovensko klerikalni listič, ki je pisan v nemškem jeziku, namreč „Südsteirische Presse“. „Tudi v ozadju tega lista“, povdarja govornik, „stoji neki takozvani velečastiti duhovnik, namreč znani kaplan Korošec. Ta me je že tako ozmerjal (obéinfal), kakor kakega nasramnega lumpa. Nisem se dalje brigal za to, a v kratkem bom pisal knezoškofu Napotniku pismo o klerikalni družali. Slovensko klerikalno časopisje je kužna bula in ta kužna bula mora se izžgati. Taka kužna bula, ki oskrni celo najsvetejše reči je tudi mariborški klerikalni list „Südsteirische Presse“. Ljudstvo mora sodelovati, da se bodejo odstranile te gnile razmere.“ Nato je govoril kmet in občinski predstavnik Gregor Skof od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Govornik je razlagal o slabem položaju kmetijstva in prosil zborovalce, naj glasujejo za resolucijo tega shoda, katera se mora glasiti in se bode glasila proti obstrukciji slovenskih deželnozborskih poslancev. G. Skof je proti meščanski šoli s slovenskim podu-

kom in vpraša zborovalce: „Kje pa bodejo dobili učenci te šole, ki ne bodejo znali nemškega jezika, službo!“ Naposled se zahvali ta govornik Girstmayerju zato, da se je vedno tako zanimal za kmečki blagor. Ker je napadel socijalni demokrat Muhitsch v svojem govoru nemške mestjane, češ, da so ti krivi ljutega političnega boja na Spodnjem Štajerskem, nastopil je nato deželni poslanec in župan ptujski gospod Ornig kot govornik. Govornik naglaša, da je trditev Muhitscheva neutemeljena, ker se ravno nemški meščanski krogi najbolj napadajo od strani takozvanih voditeljev slovenskega naroda in so toraj primorani, da se branijo. „Ako se strelja iz nasprotnega tabora“, tako povdarja govornik, „ni se čuditi, da se strelja tudi nazaj! Da pa niso nemški mestjani sovražniki slovenskega ljudstva, to dokaže dovolj to dejstvo, da to ljudstvo celo podpirajo. Tako pride na primer v mesto Ptuj mnogo slovenskih starišev prosit nemških mestjanov, da bi se sprejeli slovenski njihovi otroci v nemške mestne šole. Tem prošnjam in željam se tudi po zmožnosti ustreže. In ravno ptujski mestjani, ki se najbolj napadajo od slovenskih prvaških hujskačev, so se ponudili, da prevzamejo ogromne stroške za gimnazijsko pripravnico, v katerej naj bi se vadili dečki slovenskih starišev v nemškem jeziku, da bi potem lažje sledili poduku v gimnaziji. A te pripravnice ravno slovenski poslanci niso hoteli in dohtar Jurtela je govoril v deželnem zboru proti njej. Iz tega sledi, da takozvani voditelji slovenskega ljudstva nočejo, da bi se slovenski otroci učili nemškega jezika! Sledi pa tudi iz tega, da niso krivi nemški mestjani političnega hujskanja in da ti ne sovražijo slovenskega ljudstva, pač pa da so krivi vse hujskarije prvaki slovenskega ljudstva sami!“

Na to je govoril predsednik zborovanja g. deželni poslanec Stiger. Govornik se zahvali za zaupanje, ki se mu je izkazalo s tem, da se je zvolil za poslanca in povdarja, da ga je veselilo, ko je videl, da je on dobil v svojem volilnem krogu kot N e m e c več slovenskih glasov, kakor pa njegov nasprotnik slovenski župnik, kar je brez dvome dokaz, da ima on (Stiger) tudi prijatelje med Slovenci, kateri so sprevideli, da on ne sovraži slovenskega ljudstva, ne, temveč, da nje gospodarstveno podpira. Kakor se je do sedaj potezoval v deželni zbornici za kmete in obrtnike (stavil je n. pr. predloge glede zboljšanja obrtnih razmer in glede zboljšanja porabe sadja) — tako se še bode v naprej potrudil, da bode vreden izkazanega mu zaupanja. Konečno vsklikne govornik: „Klerikalcev v kratkih in dolgih suknhah, ki deluje proti gospodarstvenemu razvitku ljudstva, teh ne maram, tem bom vedno nasprotoval in se z njimi bojeval!“ — Ljudevik Kresnik, posestnik iz Črešnjevca, opisuje v daljnem govoru slabi položaj spodnjaštajerskega kmetijstva, govornik povdarja, kako malo se brigajo slovenski poslanci ravno za slovensko ljudstvo, kako malo jim je za delo, češ, da še zabranijo delo poslancev druge narodnosti. „Sploh je upliv slovenskih duhovnikov na deželi velikanski,“ tako

naglašča govornik, „po njihovi želji se izvolijo poslanci, ki potem tudi delujejo po njihovi želji. Nemški jezik branijo kmetom, sami pa ga prav dobro znajo. Jako značilno je za mišljenje slovenskih politikov to dejstvo, da so na primer poskušali — namesto, da bi širili potrebno znanje nemškega jezika med slovenskim ljudstvom — ustanoviti v Celju učne tečaje za ruski jezik!“ —

Na to nastopi še enkrat socijalni demokrat Muhitsch in povdarja potrebo splošne volilne pravice. Potem napada govornik klerikalce, ki so krivi vse mednarodne hujskarije in vsklikne: To niso služabniki Kristusovi (g. Girstmayr: „Svinjski duhovniki“) ne, to niso Kristusovi nasledniki in ako bi danes Kristus prišel, ne bi nagnal socijalnih demokratov, pač pa bi nagnal klerikalce iz svetišča. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah se je videlo, da je večina Slovencev klerikalna, ker drugače nebi bila držala z kutarji in možmi teme, kar je obžalovanja vredno“. Konečno predlaga g. Girstmayr naj se sprejme resolucija, kakor smo jo zadnjič priobčili.

„Obsojeni“, nazivljamo ta članek in to s polno pravico! Zakaj, nares obsojeni so bili na tem shodu slovenski deželni poslanci, obsojena njihova brezvestna obstrukcija! Kako jih je spekla ta obsodba, to dovolj kažejo njihovi časopisi, vse klerikalne in dohtarske cunje, brez izjeme, na vsem Slovenskem so začele po tem zborovanju tuliti, kakor besne! Vse lažejo, da se kar kadi, in tukaj pozivljamo vsakega, ki se je vdeležil tega zborovanja, naj pove svojim sosedom in prijateljem, naj pove vsakomur ali ni bilo to zborovanje tako, kakor smo ga mi opisali, ali ni bilo zares ljudska sodba! Klerikalne, lažnjive, dohtarsko-farške cunje se zvijajo kakor kače, trdeč zborovanje je bilo obiskano od mariborskih postopačev in je znašalo število vseh obiskovalcev komaj 300. To je prokleta, nesramna, smrđljiva laž! Še pri zborovanju samem se je povdarjalo, da je bilo nad tisoč zborovalcev.

Da pa se imenujejo ti zborovalci propalice, da se nazivljajo poulična druhal, postopači itd. za to se naj zahvalijo klerikalnim lističem sami! Kdor tako psuje in tako laže, kakor so lagali uredniki dohtarsko-farških cunj glede tega shoda, ta je zares podia propalica, podla duša, podel značaj! Med drugim piše na primer tudi neka klerikalna cunja, da je bilo izmed zborovalcev več kakor polovica socijalnih demokratov. Socijalni demokratje so bili na zborovanju dobro došli, kakor vsak volilec, a bilo jih ni med vsemi zborovalci niti ne 30 in sedeli so vsi ločeni od drugih zborovalcev pri eni mizi! Vi klerikalni lažnjivci, kdo izmed Vas ima korajžo, da nam dokaže nasprotno, kdo, da smo mi govorili neresnico?

In slovenski deželni poslanci, kako so se pa ti obnesli glede tega zborovanja? Tudi njih je hudo spekla obsodba tega zborovanja in oprati so se hoteli pred svojimi volilci, zato so pa poklicali tudi ti svoje zborovanje in sicer v svoj klerikalni mariborski, takozvani narodni dom!

Nasprotno zborovanje.

„Cvet slovenskega kmetkega naroda na Spodnjem Štajerskem je prihitel dne 27. t. m. v Maribor na zborovanje, da sliši svoje državne in deželne poslance“, tako piše „Slovenski Gospodar“ v svoji številki z dne 29. p. m. Oglejmo si ta cvet slovenskega kmetkega naroda, ki je prihitel na to nasprotno zborovanje malo bolj natanko! Na zborovanju ni bilo nič manj, kakor 24 farjev! Nadalje je bilo na njem sledečo „cvetje“ kmetkega naroda na Spodnjem Štajerskem, namreč poslanci: dohtar Hrašovec, dohtar Jurtela hofrat Ploj, profesor Robič, župnik Žičkar, grajščak Vošnjak in njihovi privrženci Kočevar, Roš in Roškar. Zborovanje je odpravil dohtar Iv. Mlakar, zapisnikar je bil kaplan Korošec! Govorili so dohtar Ploj, profesor Robič, župnik in dekan Žičkar, kaplan Vračko, kaplan Gomilšek, dohtar Rosina in poštar Koser. Na zborovanju je bila peščica kmetov, katere so prignali s seboj farji in dohtarji. Večina teh „kmetov“ je tako zabita, da sliši travo rasti, drugi pa so morali iti na zborovanje, ker so dohtarjem in farjem dolžni denar, ker niso kmetje, temveč viničarji dotičnih posojilnic! Kaj, ali ni tako gospod „kmet“ in poštar Koser, slaven govornik od Sv. Lovrenca pri Ptujju? Ali ni tako, slavni podpredsednik tega zborovanja J. Šinko, mogočni župan iz Središča?

Dohtar in zopet dohtar in hofrat, župnik in zopet kaplan in potem spet kaplan — o krasen, nežno-duhteč „cvet“ kmetkega naroda na Spodnjem Štajerskem! Značilne so tudi besede, katere je rabil neki govornik (seveda temeljito podučen od svojega vaškega, mladega kaplana) in ki so se glasile: „Nastopajte ako je treba, dragi poslanci tako, kakor so nastopali ogerski poslanci v svoji državni zbornici in ako rabite v Gradcu v zbornici naših krepkih pesti, pokličite nas, mi pridemo!“ — Ogerski poslanci so namreč natepli, kakor znano, stražo državne zbornice in jo težko poškodovali, potem so razbili stole in mize v zbornici! Besede tega volilca same obsojajo ta nasprotni shod in kažejo dovolj, kaki ljudje so se ga vdeležili. Ako ne gre, pa udari s pestjo, ali morda poseži po nož! Klerikalci, noži in tepež — no, „Kdo je kriv“ umorov, pretefov, ubojev? „Navdušenje volilcev je bilo veliko in splošno“, piše „Gospodar“, že verjamemo, posebno po gori navedenem govoru, duška pa si bode dalo to navdušenje prej ali slej gotovo pri pretepu s pestmi, znabiti po stari navadi, z noži! In iz „različnih krajev so došle izjave na zborovanje“ piše nadalje „Gospodar“. „Gospodar“, kako si neumen, da jih ponatisneš. Izmed izjav jih je bilo celo sedem iz Ljutomera in Ljutomerske najože okolice! Namreč Ljutomer, Ljutomer, Ljutomer, Presika pri Ljutomeru, Pristava pri Ljutomeru, Slamnjak pri Ljutomeru, Sv. Juri ob Ščavnici. Celi ostali Spodnji Štajer pa je poslal samo dve izjavi na to zborovanje in še eno od teh je bilo podpisano od kaplana. Slavni dohtar Chloupek (pristen Čeh) je bil tako navdušen, da je poslal celo dve izjavi!

Sedaj si lahko na prstih prištejemo, kdo je podpisal druge izjave iz ljutomerske okolice. To je bila toraj volja spodnještajerskega ljudstva, katero niti ni pojma imelo o teh izjavah.

Klaverno nasprotno zborovanje, klavernih politikov! Tako se dela ljudska volja brez vedenja ljudstva v farško dohtarskih političnih kovačnicah, ki se imenujejo navadno narodni domi!

Vojska med Rusi in Japonci.

Port Artur v rokah Japoncev!

„Do dna srca je zadet naš narodni ponos, Port Artur je padel!“ Tako piše ruski časopis „Rusij“ z dne 3. t. m. — in res Port Artur je v rokah Japoncev! Zadnja poročila generala Stösslna so razkrile resnico, katero je prikrivalo vso rusko, slovansko in nektero slovensko časopisje glede Port Arturja. Vsi ti listi so poročali, da še se trdnjava ne bode tako hitro udala, da še bode vstrajala mesece in mesece, gotovo pa tako dolgo, da njej pride baltiško brodovje na pomoč. Toda to brodovje se klati po nekod boreč se z barkami ribičev, sploh s vsako ladjo, ki jej pride nasproti, v vsaki ladji siuteč ljute Japonce. Med tem časom pa se mora udati trdnjava, „biser“ ruskega cesarstva na Daljnem Vstoku, Port Artur. Sedaj še le zve svet strašanske vesti o grozni bedi, ki je vladala v trdnjavi in ki je bila vzrok, da se je moral Port Artur udati. Dne 29. p. m. je junak Stössel telegrafiral na ruskega carja, da mu ni mogoče več trdnjave držati. Ko so namreč dobili Japonci, kakor smo poročali v roke takozvani grič dvestotreh metrov, bila je usoda Port Arturja odločena. Kmalu potem so se namreč polastili Japonci ene važne utrdbe za drugo. Dne 2. t. m. je prišla vest, da je boj pred Port Arturjem nehal, in da se Stössel hoče udati. Ravno ta dan o poldan je se sebrala komisija obstoječa iz zastopnikov Rusov in Japoncev, da se pogaja glede pogodb udaje Stösselna.

Kar se tiče braniteljev Port Arturja so ti zares storili popolnoma svojo dolžnost. Junak Stössel se je branil skoraj do zadnjega moža, do zadnje patrone.

Odkar so se uničile ruske vojne ladje v pristanišču Port Arturja, ni bilo mogoče, da bi bila dobila trdnjava le količkaj živeža ali streljiva. Od zunaj so deževale na trdnjavo japonske kroglice, troseč okoli sebe smrt, v trdnjavi sami pa sta zahtevala glad in bolezen svoje žrtve. Še le sedaj se je udal junak Stössel.

Dne 3. t. m. so se sprejeli od obeh strani pogoji udaje. V sled teh se bodejo vsi ruski vojaki, ki so v Port Arturju kot jetniki odpeljali na Japonsko. Oficirji se morajo zavezati s častno besedo, da se ne bodejo več vdeležili te vojske in se smejo vrniti na dom, tako se poroča namreč od ene strani. Od druge strani se poroča, da se bodejo vsi vojaki z oficirji vred odpeljali kot jetniki na Japonsko, samo poveljniku Stösselnu se bodo dovolilo, da se vrne takoj

na dom. Seveda se mora tudi ta zavezati s častno besedo, da se ne bode več udeležil te vojske.

Port Artur je bil najprej v kitajskih rokah. Med letom 1894 in 1895 je imela japonska dežela vojsko z Kitajci. Japonci bi bili morali dobiti po tej vojski Port Artur, a evropske države so temu nasprotovale. Ko se je skenil mir (v aprilu 1895) med Japonci in Kitajci, odločilo se je, da pride Port Artur pod rusko vlado. Ti so seveda trdnjavo kaj radi sprejeli.

To pa je jezilo Japonce, ker so se jim prepredili njih načrti, da bi dobili Port Artur v roke. Radi tega in ker so si hoteli na vsak način Rusi zagotoviti predvlado v shodnji Aziji, se je pričela tudi ta vojska.

V Mandžuriji ni bilo zadnji čas nikakih večjih spopadov.

Spodnještajerske novice.

Haložani, katerim so napravili plazovi in meli v zadnjem času v vinogradih in po lazeh škodo in kateri si želijo to popraviti ter si zagotoviti deželno in državno pomoč, naj se zglasijo v uredništvu „Štajerca“ v Ptaju. Tukaj se jim bode povedalo kam morajo poslati prošnje in kako se imajo prošnje glasiti. Sploh se bode od nas pomagale vsakemu teh, koliko nam bode mogoče.

Naprednjaške zmage.

Okrajni zastop v Rogatcu. Pri volitvah v okrajni zastop rogački zmagali so sijajno naprednjaki. Čeprav se je farška druhal na vse kriplje prizadevala, je vendar klaverno pogorela. Dobro tako, le naprej!

Laški trg. Pri zadnjih občinskih volitvah zmagala je v Laškem trgu „Štajerčeva“ stranka. Živeli napredni volilci!

Litmerk pri Ormožu. Za občinskega predstojnika je bil izvoljen pred kratkim neustrašen in vrl naprednjak g. Jurij Novak. Vsa čast volilcem, ker so si izbrali takega moža za predstojnika. Bog daj, da bi jih še drugi kraji v ormožkem okraju posnemali! Živel napredek — klerikalstvu pa pogin!

* * *

Mlin ga je ubil. Iz Ljutomera se nam piše: Dne 17. p. m. je popival uslužbenec Antona Hrašovca v Prezetincih Vincenc Vičar v tamošnji krčmi J. Korošaka. Okoli 10 ure zvečer je zapustil krčmo in je hotel iti v mlin ob Ščavnici spat. Dne 18. v jutro našel ga je njegov brat Martin Vičar mrtvega med mlinskim kolesom in med žlebom, po katerem teče voda. Kakor se je pozvedelo, je ponesrečenec hotel v pijanščini s drogom odpreti pripravo za zapiranje vode, drog se je prelomil in nesrečnež je padel za kolo in našel tako svojo smrt.

Zopet uboj. V torek dne 27. p. m. popivalo je v Frangešovi krčmi v Rogozi (Rogois) pri Mariboru več fantov. Med tem so se začeli prepirati in prepir se je nadaljeval še zunaj krčme. Ta prepir se je spremenil kmalu v pretep. Pri tem je udaril kočarski sin Janez Friedl kočarskega sina Šuca iz Skok pri

Mariboru z ročico po glavi. Šuc se je zgrudil pod udarcem in je bil takoj mrtev. Friedelna so slivniški orožniki (žandarmi) aretovali in ga izročili mariborškemu okrožnemu sodišču.

Samomor. Na božični večer se je vstrelil v Ptuj v tako zvani dominikanski kasarni poddesetnik (Gefreite) Beck 3. kompanije ptujskega pionirskega bataljona. Beck je bil doma iz Dalj v Slavoniji. Nesrečni vojak si je baje končal življenje, ker je dobil neko malenkostno kazen.

Strašanska nesreča se je prigodila ob božičnih praznikih v bližini Račja (Kranichsfeld.) Železniški delavec, ki je bil uslužben pri polaganju nove proge od Maribora proti Celovcu, M. Kidrič se je peljal ob praznikih v Orešje pri Račju na svoj dom. Peljal se je z poncčnim poštnim vlakom do Račja. Od tod je hotel najbrž iti po železnem tiru proti Orešju. Med tem se je izognil iz leve proge železnega tira na desno, ker se je hotel izogniti najbrž kakemu tovarnemu vlaku, ki mu je sledil iz Maribora. Na to pa je pozabil, da je imel priti po desni progji za njim brzovlak iz Dunaja proti Trstu. In ta je — tako se namreč sluti — bil tik za nesrečnežem. Stroj brzovlaka je sunil Kidriča v hrbet in ta je padel tako, da je prišla desna stran trupla pod kolesa stroja, ker desna roka in desna noga ste bili popolnoma zdrobljeni in oprsje je bilo zmečkano. A vendar še je živel nesrečen mož nekoliko časa. Na visokem podzidju (skarpi) železne proge se je namreč videlo, da se je potočil po podzidju in potem zopet hotel na prog nazaj. Mrtvo trupljo je ležalo namreč navgor proti tiru. Ljudje so našli ponesrečenega delavca v jutro, ko so šli k mešam, mrtvega na znožju železniške proge. Mrtvec se je odnesel v mrtvašnico slivniškega pokopališča.

Slovenska gimnazija v Mariboru vzgaja, zares jako, pa že jako imenitno slovenske dečke! Nekoč je prišel neki paglavec tretjega razreda tega zavoda se svojo materjo kupovat v neko trgovino blaga! Trgovec kot Nemeč nagovori dečka v nemškem jeziku, češ kot gimnazijec gotovo mora znati nemški. Slučajno je namreč trgovec poznal paglavca. In glej ga no gimnazijca, ta ga ni hotel razumeti, temveč je kvasil samo zvišeno novo slovenščino, katere niti njegova lastna mati tik njega ni razumela! Seveda je tudi ni razumel trgovec. „Ja, za Boga, kot mariborški dijak vendarle morate znati nemški, ali ne znate?“ ga vpraša trgovec. In paglavec odgovori: „Znam, pa nočem govoriti!“ In trgovec mu reče: „Uči se deček, uči, potem še le vganjaj politiko, uči se tudi tujih jezikov, zakaj, več jezikov znaš, več veljaš!“ Gimnazijec mu na to odgovori: „Ako se bodem učil kakega tujega jezika, učil se bodem ruskega, ker rusko cesarstvo ima v sebi bodočnost!“ — To je vzgoja slovenske gimnazije, tak duh veje na cesarsko kraljevem, a*strijskem slovenskem učnem zavodu. Ni se nam toraj čuditi zakaj zahtevajo slovenski politični hujskači šole s slovenskim učnim jezikom!

O zadnjem uboju, ki se je vršil v bližini Ptuja in pri katerem je bil kakor smo poročali zadnjič ubit Janez Levičnik iz Tržca, zaslišali so se vsi obdolženci, namreč brata umorjenega Andrej in Ignac, potem njegov bratranec Andraš Levičnik se svojo ženo vred in Osvald Štrafela iz Markovec. Seveda noče noben biti kriv. Vse obdolžence je izročila tukajšnja sodnija okrožnemu sodišču v Mariboru. Brata ubitega sta strašansko skesana in se skoraj neprenehoma jočeta. Kdo iz med obdolženih je kriv uboja, tega še sedaj sodnija ni dognala, pač pa smo zvedeli mi kdo je vresnici kriv tega uboja, namreč „Slovenski Gospodar“! Sorodnica enega ubijalca je namreč izjavila izrečno v našem uredništvu, da so bili vsi „Gospodarjevi“ podrepniki, toraj strastni klerikalci. „Gospodar“, kam ploveš?

Lončarec in Havelka, tako znana ptujška narodna trgovca, sta javila kreditni družbi na Dunaju, da ne moreta izplačevati več svojih upnikov. Kakor po dežu gobe kar naenkrat prirastejo iz tal, tako se je dvignila kar naenkrat ta trgovina v Ptuj na površje trgovskih imen! Nihče ni videl od koder sta dobila prej nepremožna trgovska pomočnika Lončarec in Havelka kar naenkrat za tako obširno trgovino toliko denarja. Eni so rekli: „Pomagali so prvaki“, drugi zopet: „To je posojilnična trgovina“ itd. „Narodna trgovca sta“, „svoji k svojim“, se je kričalo — in sedaj, sedaj je vse fuč! Na čuden način so rabili zastopniki te trgovine kmete v svojo prodajalnico, vozili se po vaseh, plačevali kmetom pijačo in sedaj — sedaj, je tudi to popivanje fuč! Lončarec in Havelka, obžalujemo vaji, bila bi raji ostala pri nemških trgovcih, ki so vaji izučili in katere sta hotela s pomočjo znanega denarnega zavoda ugonobiti! — To je sadje prvaške špekulacije! —

Vlovljen ptiček. Zlatarjev pomočnik J. Friedl, rojen leta 1866 v Lancovesi pri Ptuj, ki je bil zadnji čas uslužben v Celovcu in katerega so iskali žandarmi in policaji s tako zvanim iskalnim listom, se je klatil zadnje dni po Ptuj. Mestni policaj Marinz ga jo 26. p. m. opazil, aretiral in izročil roki pravice.

Krasno je pridigoval na starega leta večer ptujski mestni prošt velečastiti gospod Fleck. Ptujčani so zares lahko ponosni na tega častnivrednega gospoda. Poslušalci so bili ganjeni do solz in ljubeznivi starček na prižnici je tako lepo jemal slovo od minulega leta, da se nam je zdelo, kakor da bi bil poslanec z drugega, neznanega nam sveta. Iz srca so mu prihajale božje besede in segale so globoko v srce vsacega, ki jih je slišal! In ta častivreden duhovnik še se povrh ne briga za politiko. Ali se je potem čuditi, da ga vsi njegovi farani brez izjeme spoštujejo in ljubijo? Da pa on ljubi tudi „svoje Ptujčane“, to je sam povedal v tej pridigi. Rekel je, da so mu vsi prirasli k srcu in da je ravno ta dan bral 84to sveto mešo za blagor duš ptujškega mesta. — Tako ravna pravi duhovnik in to je vredno, da malo premislimo! Klerikalni hujskači mečejo blato najbolj po ptujskih mestjanih, češ brezverci so,

Luteranci so, a dušni pastir, pravi duhovnik Gospodov pa te brezverce, te Luterane hvali, jih ljubi, čisla, za nje služi v enem letu 84 brezplačnih svetih meš! Ker pa milostljivi gospod prošni ni brezverec, potem takem morajo biti brezverci tisti, ki mečejo blato po poštenih katoliških faranih, poštenega katoliškega prošta! Ljubeznjivemu, občespoštovanemu starčku želimo prav iz srca, da bi nam pastiroval še mnogaja leta, da bi nam še čestokrat pridigoval na zadnji dan prihodnjih let!

Zaradi ropa sta se izročila pred kratkim zopet dva klerikalna mladeniča mariborški okrožni sodnji. Brata 18letna Jože Munda in 15letni Alojz Munda iz Litmerka pri Ormožu, navdušena obiskovalca mladeniških shodov, oba velika sovražnika „Štajerca“, sta podložena roparskega napada! Dne 15. dec. je šel gozdarski in lovski čuvaj dornavske graščine Alojz Kaučič v Litmerk pri Ormožu nadzorovat prodaje lesa in drv. Na licu mesta so izplačali tudi odjemalci les takoj v gotovini v roke imanovanega čuvaja. To sta opazovala od daleč Jože in Alojz Munda. Zvečer ob petih, bila je že skraj tema, vračal se je Kaučič proti Dornovi domov. Na poti sta ga napadla Jože in Alojz Munda z namenom, da bi ga oropala. Kaučič je imel na rami puško, a ni je mogel rabiti, ker ga je pograbil starejši Munda kar na enkrat od zadaj za vrat in ga drgnil tako močno, da mu ni bilo mogoče dihati. Vse se je tako naglo vršilo, da Kaučič niti ni mogel puške vzeti iz rame. Pač pa se mu je posrečilo, da je navrl en kokotek puške in sprožil eno cev. Strel je šel tik glave enega iz med napadalcev. Na to je pograbil mlajši napadalec puško, da bi mu jo iztrgal iz roge. Kaučič seveda ni izpustil puške, na kar se je sprožila še druga cev. Malone, da ni zadel strel Kaučiča v glavo. Ker Kaučič ni mogel dihati, eden iz med napadalcev še ga je namreč vedno držal za vrat, se mu je potemnelo in zgrudil se je na tla. Med tem še je slišal besede, ki jih je klical eden napadalec drugemu: „Vzemi nož in ga zabodi, piči ga hitro.“ Zares je tudi Kaučiča dregnili eden od napadalec z nožem, Kaučič pa je podržal roko pred nož. Tako se je zgodilo, da mu je nož prerezal samo suknjo in ga lahko ranil na roki. Na tleh je prišel Kaučič kmalu k sebi, napadalca sta ga bila namreč izpustila, ker sta slišala, da prihajajo ljudje, ki so čuli strele in ponočni boj. Eden iz med napadalec je imel Kaučičovo puško v roki. Spuško se mu je nagrozil in je rekel: „Ako komu poveš, kaj se je nocoj zgodilo, zakoljem tebe in tvojega sina!“ Na to je vrgel puško daleč od sebe in oba napadalca sta zbežala v temno noč. Ko je Kaučič videl, da je sam, segnili je najprvič v znotrajni žep svoje suknje, kjer je imel denar! Denarja seveda ni bilo! Grajšinski denar, katerega je imel napadani v zunanjem suknjinem žepu, ta je bil deloma razsut na nestu napada, a lasten Kaučičev denar in sicer petsto deset kron, katere še je imel pred napadom v žepi, je manjkal. Napadalca sta ga toraj tudi oropala. Kaučič je spoznal natanko napadalca, ker

sta sina njegovega soseda posestnika Munda v Litmerku. Kaučič je takoj naznanil celo stvar žandarjem in ti so še v isti noči aretovali Jožefa in Alojza Munda. Izročena sta bila ormoški sodnji in ta ju je izročila mariborskemu okrožnemu sodišču. Kaučič, ki je naš osební znanec, pripovedoval nam je te dni, da sta bila brata Munda jako navdušena klerikalčeka, ki sta grozno sovražila „Štajerca“. Obiskovala sta tudi mladeniške shode. Kaučiča sta kot sosedova sina sovražila zaradi „Štajerca.“ — Evo vam kmetje zopet sad, obžalovanja vreden speh mladeniških zborovanj! Eden iz med roparjev je star 18 let drugi še le komaj 15 let. Dekan Caf, in to se prigodi v tvoji dekaniji in ravno ti braniš najbolj „Štajerca“, tvoje ovčice so najbolj klerikalne. Morda noben duhovnik ni toliko priporočal „Gospodarja“ in „Doma“ kakor ti in mogočni župan Škrlec. To imata sdaj sadje vajinih klerikalnih lističov, to zahvalo za vajino narodno delovanje in probujanje, zahvalo za katero vaji nigdar ne zavidamo. Pač pa obžalujemo vsako ubogo žrtvo politične hujskarije. „Gospodar“, dve novi žrtvi tvojega gesla „mi gremo naprej mi mladi“ imaš sedaj v mariborški kajhi! Kam plovete gospodje, kaj počenjate z mladino? Dan računa in odgovora ni več daleč!

O dornarvskih morilcih Muršecu in Šeglu se je raztrosila vest, da bodeta te dni v Mariboru obešena. Temu naproti poročamo, da še dosedaj njuna obsodba na smrt od cesarja ni potrjena.

Okrajni zastop celjski je vlada pred kratkim razpustila. Dobro tako, vsaj bo vendar enkrat konec prvaške vlade v tem okrajnem zastopu. Tisoči in tisoči so se poneverili v tem zastopu in sicer pred očmi prvaških slovenskih dohtarjev, ki so vodili ta zavod. Volilci, bodite previdni! Prvaki že sedaj agitirajo s vso močjo, da bi dobili zastop zopet v roke, pazite, da se jim to ne posreči. Skoraj vsi okrajni zastopi na Spodnjem Štajerskem so v naprednjaških rokah, kaj, ali bode samo celjski okraj tako zaspan, da še ga bodejo nadalje teptali prvaški dohtarji, ki so vsi postali kar čez noč bogataši? Volilci, pomislite od koder imajo ti gospodje to ogromno premoženje, potem še le oddajte svoje volilne glasove. Ob času volitev pišemo o tem kaj več.

Velika nesreča je zadela dne 3. t. m. sodnega pristava g. dr. Neubauerja v Ormožu. Njegova soproga je pustila namreč triletnega otroka za trenutek samega v izbi. Otrok je šel k peči in tam se mu je užgala obleka. Prestrašena mati, ki je to opazila, je odbežala kličevo pomoči. Med tem se je zgrudil otrok na tla. Ko je prihitela mati nazaj, najšlja je otroka grozno obžganega, brez zavesti. Otrok je vsled opeklin drugi dan umrl. Mrtvo truplo so odpeljali dne 4. t. m. v Soštanj.

Nemški odvetnik in slovenski sodnik. V Ormožu je nastavljen sodni pristav (adjunkt), doktor Mohorič, grozno navdušen Slovenec. Pred časom je predbacil nemški odvetnik g. dr. Delpin v Ormožu temu navdušenemu Slovincu, da je kot sodnik pristranski, kar je gotovo najhujše predbacivanje, ki ze zamere

izreči napram sodniku. Sodnik Mohorič je na to šel tožit in določilo se je za razsodbo ptujsko okrajno sodišče. Gospod dr. Delpin, zastopan po gospodu dr. Mravlag-u iz Maribora pa se je ponudil, da dokaže resničnost svojih trditev. Ptujška sodnija je to ponudbo sprejela in vse priče za ta dokaz, ki jih je imenoval dr. Delpin so se povabile. In kaj se zgodi? Navdušen Slovenec, sodni pristav (adjunkt) Mohorič se je zbal priti pred sodnika in je umaknil svojo tožbo proti nemškemu odvetniku in sicer je umaknil (vzel nazaj) svojo tožbo brez vsakega pogoja!!! — Tri sto klerikalnih kozlov, slovenskemu sodniku, slovenskega sodnega okraja se prebaciva, da je pristrano postopal, ta slovenski sodnik gre tožit nemškega odvetnika in potem umakne tožbo brezpogojno, boječ se sodnijske razsodbe — hu, hu, hu, to s m r d i!!! Sedaj pa tudi vem, zakaj je kašo pihal nekoč slavni slovenski dohtar in hujskač z imenom „slepič“ tam doli neki na Kranjskem, ker so sami slovenski sodniki!!! Ptujski jež.

Dopisi.

Vodrance. Grozno je spekle mogočnega očeta župana Franc Zabavnika v Vodrancih, pri Sv. Bolfanku blizu Središča, ko je bil malo skrtačen od „Štajerca“. Sedaj je kar besen na ta list in na vsakega, ki ga bere. Zabavnik, mi naprednjaki te svarimo, da nam pustiš naš list pri miru, drugače zve svet nekaj jako finega od tvojega klerikalnega, angeljsko čistega družbinskega življenja. Saj nas morda razumeš! Poštnarici Vrabl tudi svetujemo, da malo poduči svojega moža kako se ima obnašati napram ljudem, ki pridejo na pošto po „Štajerca“. Nekoč je ta mož svoje žene, drugega naslova mu ne moremo dati, ker je namreč poštarica — poštar, zakričal nad nekim naročnikom „Štajerca“, ko je ta zahteval na pošti svoj list tako-le: „Tam so mu vrata, vun žnjim, pošten Slovenec ne bere „Štajerca“. Podpisani sem pošten Slovenec in rad prebiram Štajerca, vedel pa bi vendar, rad ali sme Vrabl tako ravnati z naročniki naprednega lista ali ne! Prijatelj „Štajerca“. (Opomba uredništva: Poskrbeli smo za to, da bode poštno ravnateljstvo podučilo „poštara“, kako mora občeovati s strankami, ki pridejo na pošto po „Štajerca“.

Od sv. Trojice v Slov. gor. Daleč, daleč sega senca, temna senca, Beratove kute, a vendar se nam nikako ne zdi ta senca toliko sveta, da bi nas smela kar meni tebi nič obsenčiti in nam zakrivati svitlo naprednjaško solnce. Samo čudno se nam zdi, da pride ta senca s kaplanom Beratom vred navadno samo tedaj v naše poštene hiše, ko so naše ženske same doma! In pri taki priložnosti zmerja Berat čez „Štajerca“. Seveda jih dobi tu in tam prav pošteno pod nos. Nekoč je vprašal neko ženo tako le: „Kaj ne, vaš mož ima tudi „Štajerca“? Napredna gospodinja pa mu zasoli prav pošteno ne boječ se „žegnane“ kute tako le: „Gospod“ to vas nič ne briga!“ — Prav tako! — K frizerju tudi kaj

rad zahaja kaplan. Kaj, mu znabiti hodi škarje in britve brusit? Mislim, da mu pri tem delu gotovo ne pomaga lepa frizerjeva hčerka, ker je prepaletna, in napredna hči, naprednega poštenjaka! Nekega dne se je napatil Berat tudi k nekemu jermenarju in sedlarju, kojega žena tudi prebira prav marljivo „Štajerca“. Ravno ko je brala ta list, stopi duhovni oče Berat v izbo. „Kaj, vi ga tudi imate?“ tako zakriči Berat. „Da, moj mož ga ima naročenega!“ In kaj poreče na to kaplan? Rekel je, naj bi mož raji kupil otrokom kruha! Da bi vendar le vsakega kuterskega hujskača vzel zlodej! Kaplan, skrbi za sebe, ne pa za našo deco, za nas ne bodeš ti in ravno ti ne nigdar kupoval kruha, pač pa plačujemo mi tvoj kruh! Kdor sovraži našega naprednega „Štajerca“, ta se nam naj priklati po zbirci k hramu, ta naj cigani milodarov, zapodimo ga od hrama, kakor potepenega psa! Kmetje dajte raje konjedercem (šinderjem) zbirco, ki vam storijo stokrat več haska, kakor pa vsaki kutar, ki hujskajoč obiše hrame, šunta vaše poštene žene, Vaše hčerke pa pripravlja za zvišeno življenje v obče znano nedolžnih farških devic! — Napredni kmetje.

Zgornja Polskava. Bog ve, kaj je le neki pičilo župnika Vidmarja, da je postal kar naenkrat tako hud. Pred kratkim je razgrajal na prižnici (kancelni) tako, da je bilo strah. Strašanako je zmerjal o naprednjaških časopisih, gromel je o vsem naprednjaštvu in imel v svoji pridigi besedo hudič več kakor stokrat v ustih. Župnik, tako ne smeš več pridigovati, ker žališ s tem naprednjake! Ti le slišijo mnogo raji pridigo o Kristusu, o Mariji o svetnikih in angeljih, kakor pa — o hudičih! Ako si sam ne veš sestaviti take pridige, ki bi spadala v cerkev, pa prosi svojega soseda župnika na Spodnji Polskavi, naj ti tu in tam pomaga in ti napiše kako pridigo. Vedi, da človeka napolnjuje zares srčno veselje, ako sliši župnika Heberja v Spodnji Polskavi pridigovati. To je zares župnik, da jih je malo takih. Povrh še pa se ne briga ta gospod za politiko, ne briga se za vditve, za hujskarijo itd. Zato pa ga čisla tudi vse in farani ga ljubijo, kakor svojega očeta. Pri nas je seveda druga. Vidmajer se briga bolj za politiko, kakor za svoje pridige, za to pa lete „hudiči“ tudi kar trumoma iz naše prižnice med poslušalce. Sicer pa si kupim pri priložnosti fonograf, da župnikovo pridigo in njegove hudiče polovim. Fonograf zanesen k milostljivemu škofu in da bode tudi on pridigo dišal, bom ga pustil „špilati“. Megoče potem škof „zašpila“ župniku kako pesem in ga poduči o angeljih, ker, kakor se mi zdi, župnika nikakor ni treba bolj temeljito pedučevati o hudičih! —

Pobožen faran.

Iz Vidma ob Savi. Dragi „Štajerc!“ „Slovenski Gospodar“ in Žičkarjevi podrepniki na Vidmu in v okolici se jako repenčijo nad teboj, ker jim ti resnico tako nepristransko poveš, skozi tebe bode svet vsaj enkrat zvedel, kaki tički so naši klerikalčki. Zadnjič si dragi „Štajerc“ med drugim tudi povedal, da se je farovžka Micika (od katere bodeš pozneje

več slišal) za občinsko volitev na Vidmu jako trdila, kosilo za lačne Brežčane kuhala itd. Pa ne samo ta, tudi Mihée, konjski hlapec v farožu, je bil zvest agitator Žičkarjeve stranke. Hodil je ves čas v svoji paradni obleki okoli volilcev, in je delil listke klerikalcev. Kaj je imel ta na volišču za iskati, ali ima on volilno pravico, ali je imel katero pooblastilo? Ali zares moč inšpektorja farovžkega hleva tako daleč seže! Žičkarjeva stranka je sedaj proti izvolitvi občinskega odbora vložila priziv. Res so se pri volitvi vršile nerednosti, tako je na primer volil neki posestnik, ki stoji pod varstvom. Toda teh nerednosti niso nikakor zagrešili naprednjaki. K čemu pa je bila volilna komisija? Gotovo bi bila ta morala take nerednosti zabraniti. Posebno v tem slučaju je bilo postopanje volilne komisije neumevno, zakaj načelnik te komisije je bil nekdanj varuh omenjenega volilca. Na tak način se lahko namenoma dopuste nerednosti, potem imajo klerikalci, ako so pogoreli vsaj vzrok za priziv. Nadalje se mora vprašati, čemu neki se taka nerednost ne zabrani od političnega kemiserja? A kemiser se je na Vidmu za to volitev pre malo brigal. Ko še je tretji razred volil, kemiser ni bil več navzoč, temveč bil je v farožu na obedu! In kaj se prigodi? Pri soštevanju glasov se je vrnil pogrešek in več kakor eno uro je trajalo, da se je ta napaka zopet odstranila! Sploh gre ta gospod Žičkarjevi Stranki zelo na roko. Tako je na primer poslal, ko se je vložil priziv proti volitvi gospod kemiser svojo soprogo na Videm, kateri je naročil naj v tamošnji občinski pisarni pove, da se mora k rekurzu priložiti tudi dotični volilni akt. Kako je Žičkar na Vidmu agitiral, se razvidi iz tega, da je dobil pri volitvi v drugem razredu celo 50 glasov, a njegov šef pa, Ban jih je dobil samo 10. — Zakaj se Ban ne da raz županskega svojega prestola? Za to ne, ker je županstvo tu in tam tudi dobra molzna krava. Razven svojega precej lepega plačila si je ta gospod prav dobro zaračunal vse svoje pote. Toda mi mislimo, da bodejo poskrbele višje oblasti za to, da bode Ban povrnil lepo vsoto denarja občini nazaj. Ban, Ban, za čegav denar pa se je pilo na dan Lukeževega sejma? Morda li za tvoj? — Nigdar ne! Duhovnik Žičkar, svetuje se ti, da se brigaš raji za molitev in za blagor izročenihi ti duš, kakor pa za občinske volitve, drugače še zve „Štajerc“ nekaj več od tebe, kar ti gotovo ne bode prijetno. — Dragi „Štajerc“, glede farške Micike in drugih ti naznanimo na skorem nekaj, ti pa bodeš celo stvar priobčil, da bodejo bralci zvedeli, kako se vede in kako živi ta farška ljubiteljica naših občinskih volitev.

Neustrašise.

Št. Peter pod Kunšpergom. Nedavno je pisal „Štajerc“, da je tukajšni župnik Tombah predbacival v nekem mariborskem klerikalnem listu („Süd. Pr.“) gospodu deželnemu sodnemu svetniku dr. Gelingsheimu v Kozjem brez vzroka nekatere breznačajnosti in ga stem razžalil, za katerih trditve voljo je potem moral prav ponižno prositi za odpusčenje, ker bi se mu sicer bila slaba prigodila. Ni pa „Štajerc“ naj-

brž bil oveščen o tem, kako je prišlo, da se je zvedelo, da je bil dotični dopisnik župnik Tombah. C. k. notar v Kozjem, ki sliši na ime dr. Barlé, je namreč tedaj, ko je odprl njegov konkurent v Kozjem svojo pisarno mislil, da je padel pri vodju tamošnje sodnije v nemilost. Da bi si gospod notar po svojem mnenju zgubljeno milost imenovanega vodja zopet pridobil se je vprizorilo, da je nekdo iz med notarjevih političnih tovarišev napadel v javnem časopisu vodjo sodnije in mu predbacival, da je pristranski. Ker se za ta posel nihče ni najšel, ki bi bil pripravnejši, pridobil, se je za to župnik Tombah. Barlé je računil pri celi zadevi s tem, da si bode kar na lahki način pridobil zopet milost deželnega sodnega svetnika. Komaj je bil v imenovanem klerikalnem mariborskem lističu priobčen dotični članek, s katerim se je napadel dr. Gelingsheim in ki je bil tako sestavljen, kakor, da bi bil vposlan od vseh slovenskih prebivalcev okraja, že se je približal notar Barlé gospodu sodnemu svetniku na jako prijazen način in se kazal grozno ogorčenega glede sramotnega ovađuštva, priobčenega v klerikalnem listu. To pa je storil notar samo radi tega, da bi prepričal sodnijskega vodja, da on (notar) ni v nikaki dotiki s priobčenim napadom na sodnega svetnika. Da bi še to tem ložje dosegel, ovadil je pri sodnem svetniku notar — seveda na tak način, ki ni zbudil nikakega suma — lastnega svojega prijatelja, ki je za njega takorekoč kostonje iz ognja pobiral in je označil na brezdvomen način kot pisca dotičnega članka župnika Tombaha. Da pa se ne bi slutilo, da je notar tajno stvar izdal, naj bi se pozval za pričó dr. Jankovič, ki je bil o celi stvari oveščen. Dr. Jankovič naj bi kot slučajno prepoznán sovedec pod prisego izpovedal, kdo da je kriv. Dr. Jankovič sicer ni vedel, katera usoda ga je izročila roki pravice, toda kot pričó ni mogel ničesar družega storiti, kakor da je po dolgem uporu — in sicer še le po denarni kazni — prisilil dopisnika, namreč župnika Tombaha, da ga je ta rešil iz zadrege in je sam celo stvar razjasnil. Tako se je tedaj zgodilo, da je Tombah v resnici moral vse obstati in skesano prositi za odpusčenje, ko ga je njegov najboljši somišljenik, kateremu je vsa oblast okraja izročena — izdal! Vse to je notar Barlé poznej v Kozjem uradu zemljiške knjige izpovedal in priznal. To naznani Štajerc svojim bralcem, da bodejo sprevideli, kaka razlika je med tako zvanim klerikalnim rodoljubom in med zastopniki nemškega naroda, ki se od njih toliko sovražijo. —

Opazovalec.

Od Male Nedelje. Dragi „Štajerc“! Pred kratkim se je v tvojih dopisih izrekla trditev, da je treba župnikovi suknji in župniku samemu — krtače. Pripravna je za njegovo suktnjo le ostra in močna krtača, za njega samega pa nekaj družega, — še ostrejšega. Vsakdor spoštuje in čisla duhovnika, kateri spolnuje vestno in natančno svoje dolžnosti in je zares dušni pastir v polnem pomenu besede. Na njega gledajo farani z največjim zaupanjem iz s vsem spoštovanjem. Naš župnik pa nas je spravil že do skraj-

nosti našega potrpljenja in upamo ter zahtevamo da posežejo dotične merodajne oblasti vmes in odstranijo tega človeka, kar najhitreje. Gospod župnik, kaj pa porečeš k sledečemu? Ali te ne bode sram? Vsa obupana in potrta prišla je k župniku neka posestnica, koje mož je zašel na kriva pota in je pozabil, da njej je prisegel zvestobo in da je ona njegova žena. Bila je prepričana, da se bode mož oziral na župnikove besede in bode postal boljši. Iskala je toraj tolažbe in pomoči pri svojem dušnem pastirju in ob jednom svojem spovedniku. Brez vsacega sočutja pogledal je ta mogočnej na nesrečno bitje in je rekel te le tolažilne besede: „Ali si tak željna — pusti mu to veselje!“ Vsega pomilovanja vredna ženska odšla je iz župnijskega urada brez vsake tolažbe, popolnoma obupana. Nekoliko časa pozneje pritožila se je župniku pri spovedi kako se njej godi in kako je nesrečna. Na svetem mestu slišala je zopet iste besede, njenih bolečin ni čutil župnik, tembolj pa je krvavelo njeno srce. Pustila je odslej tega vzornega duhovnika pri miru in ni šla nikoli več k njegovi spovednici, ker njo je bilo sram besed, katere je slišala. Opravljala je spoved od sedaj le pri kaplanu. Kdo odpravlja toraj vero? Tako in enako postepa naš župnik in on naj bil bi naš dušni pastir? — Za danes dovolj — prihodnjič več!

Faran.

Razne stvari.

Deželni zbor štajerski. V deželni zbornici se je dovolilo v zadnjih sejah, ki so se pričele 28. p. m. več gospodarskih predlogov. V seji dne 30. decembra se je pričelo obravnavati glede deželnega proročuna. Štirimesečni proračunski provizorij se ja sprejel brez debate. Slovenske deželne poslance je vendar začela pečiti vest, nehali so namreč se svojo brezvestno obstrukcijo. Kot sad deželnozbornskega delovanja se nam je vpsalal med tem, ko se je tiskal ta list sledeči:

telegram

Gradec dne 4. januarja.

Danes se je v deželni zbornici regulacija Pesnice od Drave do južnoželezniške proge brez debate dovolila.

Vprašanja in odgovori.

Velika Nedelja. Dragi „Štajerc“, je li dovoljeno, da sme naš kaplan prirejati v naši šoli gledališke igre po svojem. Ali se sme šolsko poslopje rabiti za to? Vaje za dotične gledališke igre se vršijo v kaplaniji in sicer se zbirajo tam sama dekleta. Kaj nam je storiti, da preprečimo predstave kaplanovega teatra, ki ga ne maramo? —

Odgovor: Kaplan nima pravice prirejati v šoli gledaliških iger! Vsaka gledališka igra se mora pred predstavo naznaniti c. kr. glavarstvu. Povprašajte če je kaplan to tudi storil. Ako ne, naznanite Vi te igre glavarstvu. Pošljite nam program o zadnjih igrah. Kdor pusti, da se vadijo mlada, neiskušena dekleta

brez nadzorstva v kaplaniji, ta je — prosimo brez zamere — neumen in sam kriv, če se — priučijo dekleta še več kakor — „špilati“ v teatru. Človek je človek in kri je kri!

* * *

Sv. Lovrenc v Slovenskih gor. Ljubi „Štajerc“: Eden iz med naših učiteljev je rekel v šoli nekemu učencu to le: „Ti ne znaš ničesar, kakor tvoji stariši, ki prebirajo „Štajerca!“ Kaj nam je storiti, da v bodoče zabranimo tako postopanje?

Odgovor: Pišite nam ime dotičnega učitelja, mi bomo takoj poskrbeli za to, da bode deželni šolski svet učitelja malo podučil o tem, da politika ne spada v šolo! Berite naš uvodni članek, tam bode našli nekaj enacega.

* * *

Opomba uredništva: Pod „vprašanja in odgovori“ bomo priobčili od sihmal različna nam vpsalana vprašanja tičoča se našega lista, potem tudi sploh različne odgovore občne, javne važnosti!

Taki so! V Gradišči ob Sotli je odgnal orožnik (žandarm) kaplana in kateheta z imenom don Kalegeris, ker je grešil zoper šesto božjo zapoved in sicer s šolskimi deklicami. O eni teh deklic, še komaj 10 let stari, so izrekli zdravniki, da je bila od njega vsled omenjenega zločina težko telesno poškodovana. — V Bozenu na Tirolskem, v najbolj klerikalni deželi celega cesarstva, je obsodilo porotno sodišče neko kmetico zaradi umora njenega lastnega otroka. Nesrečnega otroka je bila sama kost in koža in imelo je skoraj vse kosti zlomljene. Mrtvo truplo otroka so našli orožniki (žandarmi) skrito za pečoj. Brezsrdna mati in morilka je bila prijateljica vseh farjev svojega kraja, je tičala vedno v cerkvi in je sprejemala po dvakrat na teden sveto obhajilo!

Burja prevrnila vlak. Kakor se poroča je vladala dne 2. t. m. v Ilirski Bistrici strahovita burja. Prevrnila je celo železniški vlak. To je tretji slučaj, da je v tem okraju burja prevrnila vlak.

Novo ministerstvo. Ministerski predsednik Körber je odstopil. Kmetom se ni treba jokati za njega, ker je samo govoril, storil pa malo ali ničesar. Sploh pa se je vklanjal vladi in bil vedno njen pokoren hlapec. Novemu ministerskemu predsedniku je imenovan baron Gautsch.

Državni zbor se bode, kakor se iz vladnih krogov čuje sklical na četrtek dne 13. januarja.

Tri dečke je povila. V Čeleh pri Sv. Marjeti na Dolanskem (Kranjsko) je povila na sveti večer žena posestnika Prešerna tri sinke, ki so vsi zdravi in črasti.

„Slovenski Narod“ liberalni časopis kranjski se je vsedel v zadnjem času štajerskim klerikalcem prav pošteno na limanice. „Narod“ hvali na primer prav navdušeno farški shod v mariborskem takozvanem narodnem domu, na katerem je delalo več kakor 20 duhovnikov s pomočjo kaplanov, kakor so Gomilšek, Vračko itd. ljudsko voljo. V dopisu od Sv. Antona v Slovenskih gorica povzdiguje Narod novo izvo-

ljenega župana Tušaka. Ljudstvo nazivlja tega „vrlega narodnjaka in trgovca“ — „mežnarja“! Iz Ptuja priobči „Narod“ dopis znanega klerikalca „Dravčana“ itd. Gospod doktor Tavčar bi vendar le moral vedeti, da so štajerski klerikalci ravno toliki lumpi, kakor kranjski! Na eni strani lista „Narod“ zmerja klerikalce, na drugi strani pa jih kuje med zvezde, kaj bodejo porekli k temu milostljivi knezoškof ljubljanski, ki so do sedaj sovražili „Narod“. Znabiti pišejo dohtarju Tavčarju zopet pismo. Tokrat bo najbrž pohvalno.

Koroške novice.

Št. Jakob v Rožu. Znani Matej Ražun, župnik in grozni ljubitelj svojih ovčič stoka in prosi po zadnji celjski dohtarsko farški „Domovini“ za — denar, katerega bi naj podarili zopet slovenski kmetje za takozvano „narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu. „Narodna šola“ v Rožu bo farška šola, bo šola klerikalnih zagrizencev. — „Za stavbo šole bo potrebnih najmanj 50 tisoč kron,“ piše župnik sam. Seveda kmetje v Rožu in drugod nimajo itak nikakih drugih plačil in so preobloženi z denarjem, potem pa že lahko žrtvujejo svoj krvavo zaslužen denar za kako šolo političnih hujskačev. In župan Kobenter je tudi podpisal to prošnjo. Kobenter, pa plačaj ti, saj si premožen dovolj. Mi slovenski kmetje pa bodemo dali našo deco v take šole, v katerih se bode naučila tudi nemškega jezika, ker vidimo, da ta jezik znajo naši slovenski hujskači prav dobro, med tem ko ga nam branijo. Ako pa bodemo žrtvovali naše krvave groše kaki ljudski šoli, potem jih ne damo gotovo nigdar ne farški šoli, ker nam od te ni pričakovati pravega poduka za našo deco, ne, tem ne damo ničesar, ker želimo napredno šolo in napredni poduk. Narodni Kmetje.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Nekaj za mlade in stare. Kar naenkrat je pritisnila zima in ta je tem bolj občutljiva, ker jej nismo privajeni. Kdor se pri gorki peči greje, ta je seveda ne občuti, a treba mu je pomisliti, da drugi občutijo njene težkote tem bolj. Pred par dnevi je prišla deklica iz bližine Ptuja v tukajšno slovensko ljudsko šolo. Ko je prišla do šole, se je zgrudila kakor mrtva na tla. Prišla je namreč prerano in šola še ni bila odprta. Deklica je bila od mraza do cela trda, ker ni bila dovolj oblečena. Ubogi otrok ni imel niti ne nogavic (štumpf) temveč samo onuč, ki so bile k nogi prizmrznjene. Ptujski dohtarji in njih posojilnica imajo toliko denarja in eicer kmečkega denarja, to pa jim seveda ne pride na misel, da bi vzeli v najem kako izbo, v kateri bi se zamogli otroki segreti. Otrok se pošlje v šolo celo uro hoda daleč navadno brez zajutreka a nihče se ne zmeni

zato, jeli dovolj oblečen ali ne. Matere, skrbite za vašo deco, da bode v sedanjem času dovolj oblečena in da bode dobila vsaj prej, ko gre v šolo nekaj toplega za jesti. Očetje, skrbite za to, da se bodejo ustanovila na deželi društva, ki bodejo skrbela zato, da bode dobila deca opoldan vsaj gorko juho. Napredni učitelji vam bodejo pri tem gotovo kaj radi pomagali. Taka društva podpirajte, ne pa farška „deviška“ društva vaših kaplanov. Ako se bode deca opoldan grela in dobila vsaj nekaj gorke juhe v sebe, to bode „teater“, katerega bode vsakdor z veseljem obiskal!

Gospodar in gospodinja, pomisli tudi, da živina trpi ravno tako mraz, kakor ga morajo trpeti ljudje. Skrkita za tople hleve! Hlapci in dekle, pomislite, ako vas zebe, da občuti tudi živina mraz!

Ljuba deca, pomisli ako te zebe, da trpijo uboge ptičke tudi mraz in to tem bolj, ker morajo stradati! Usmilite se teh sirot, poplačale vam bodejo s svojim krasnim petjem in s tem, da bodejo obirale v spomladi gosence vaš trud stotero!

Naročnikom in bralcem izrekamo tem potom za voščila, katera so nam poslali v toliki množici za novo leto našo srčnejšo zahvalo. Presenetilo nas je zares, da se je tolika množica in tako navdušeno zanimala za naš program glaseč se vse za resnico, vse za napredek, vse za duševno prostost! Dragi nam, hvala Vam vsem brez izjeme, vsem, starim in mladim, hvala Vam za podporo in za sodelovanje, za Vaš pogumen boj proti krutim sovražnikom. Dobro nam je znano, da vas zaradi našega lista neusmiljeno preganjajo vsi kutarji v dolgih in kratkih suknhah, tem večje je toraj naše veselje, ko vidimo, da stojite trdni kakor skale. Bodite prepričani, da naš in vaš boj ne bode brez uspeha, da pridejo za kmete boljši, svitlejši dnevi, dnevi, v katerih jih ne bodejo več teptali hujskajoči, zviti dohtarsko farški hinavci in sebičneži! Da pa bodejo ti zaželjeni časi prišli tem preje, toraj pogumno naprej! Skrbite za nove naročnike, vsak iz med vas naročnikov naj pridobi vsaj enega naročnika in dvojno bode število naročnikov, število bralcev pa bode rastlo vedno in vedno naprej! Le tako nam je upati vsem napredka, upati nam in Vam duševne prostosti, upati, da ugonobimo brezmejne laži klerikalstva in širimo resnico.

Pisma uredništva.

Malaves na Koroškem. W. R. Seveda nam ni mogoče Vaši želji ustreči, ker bi tisk preveč veljal. Hvala za poslano nam voščilo!

Vransko. Škoda, toda ni za rabo! Prosimo kuj-druzega.

Prazno delo. Brez podpisa v koš! Sploh pa ni za rabo!

Neustrašena žena. Dober dopis, toda o zadnjih deželnozborskih volitvah ne priobčimo ničesar več!

Devica Marija v Puščavi. Ste dobili naše pismo? Zdravi!

Sv. Vid pri Ptuj. Prihodnjič!

Milvankee, Severna Amerika. Prosimo, pišite nam kaj o tamošnjih razmerah delavcev in kmetov, ki pridejo od tod v Vaše kraje, potem bodedo Vaš zadnji dopis in poslano nam priobčili skupaj! Zdravi!

Opazovalec z Maribora. Deloma smo porabili v do- tičnem članku, deloma še rabimo. Srčna hvala za voščila!

Našim dopisnikom. Prosimo za potrpljenje. Ni nam mogoče priobčiti vseh dopisov kar na enkrat. Kar ni prišlo tokrat pride prihodnjič na vrsto!

Oplotnica. Kmetje naprednjaki, hvala, prihodnjič! Za tokrat prepozno.

Brda 8748. Plačano do 1. jan. 1905! Hvala!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Porabimo na skorem!

Odgovor na dopisnico iz Maribora. A. P.! Propalih duš in goljufov se nihče ne boji! Pošljite Vaše pozdrave raji znanemu Vam dohtarju R. v Celje! Kdor grozi in sicer z dopisnicami grozi, ta je bojzaljivec! Nastopite javno, vsaj bode svet zvedel kaka šema ste!!! J. D.

Loterijske številke.

Trst, dne 24. decembra: 44, 28, 18, 5, 83.
Gradec, dne 31. decembra: 84, 2, 55, 25, 59.

Lepo posestvo¹¹

v bližini Maribora se takoj proda za 3100 glđ. Na posestvu stoji lepa zidana hiša, tik luše je novo gospodarsko poslopje, krito z opeko. Pri hiši je prostran vrt in sadunosnik. Na posestvu ostane vknjiženih lahko 1000 glđ. Naslov (adres) je: **Marija Robitsch**, Unter-Rothwein, pošta Maribor.

Gostilna

ob glavni cesti v bližini Maribora z lepim zemljiščem in družinskimi poslopijem se radi družinskih razmer takoj iz proste roke proda. Na posestvu je vknjiženih 6400 kron, toraj je treba le malo plačati v gotovini. Daljna pojasnila daje: **Janez Schneider**, Marburg, Bergstrasse št. 5. 404

Dve njivi⁴

se dajo v najem. Ena leži v Mestnem vrhu, druga v Karčovin pri Ptuj. Vprašati je pri **Josefu Goriup**, usnjarskemu mojstru v Ptuj.

Učenec¹

z dobrimi šolskimi spričevali iz poštene hiše se takoj sprejme pri strugarskem mojstru (**Drechsler**) **Ignacu Horvat** v Ptuj, poštna ulice št. 14.

Dacer²

išče službe. Dopisi naj se pošljejo pod naslovom (adresom) „**marjiv**“ poste restante **Konjice** (**Gonobitz**).

Zidana hiša⁷

ki ima 3 izbe, vežo, kuhinjo, shrambo za jedila in klet se takoj po ceni proda. Hiša stoji v Spodnjem Hajtinju ob glavni cesti in je nekaj 300 korakov oddaljena od kapele sv. Roka. Tik hiše je vrt in vodnjak z dobro vodo. Vprašati je pri **J. Ledinschek**, Ptuj, Schlossgasse št. 4.

Cepljeno trje⁵

prve vrste, potem korenčjake in rozge za cepljenje na suho prodaje po nizkih cenah **Anton Terstenjak**, Čigajščak, Strigova, Stridau.

Kleparskega učenca

poštenih starišev takoj sprejme **Johann Korber**, kleparski mojster v Celju. 6

Posestvo⁹

katero meri 20 oralov (joh) in ima tudi jako lep gozd in lepi sadunosnik se takoj proda. Vprašati je pri gospe **Fanni Schmitt**, Wilkomm, Sv. Margareta pri Mariboru.

Posestvo¹²

je takoj za prodati. Cena 1200 goldinarjev. Posestvo bi bilo najbolj primerno za kakega roko- delca, ker je tik glavne ceste in farne cerkve. Posestvo leži v bližini mesta. Kupci naj se zglasijo na domu pos. stnice. Naslov (adres) posestnice je **Antonija Nekličar** v Hajdinju pri Ptuj št. 43.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne p- nuditi taka priložnost.

600 kosov samo 1 glđ. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur te- koča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna zidana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlatnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat mošnjiček, 1 žepni nožič z pri- pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duple- zila z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako ko- ristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo glđ. 1-80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico **Ch. Jung- wirth**, Krakus A/4. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Kovaški pomočnik

izvrsten, izurjen in močen dela- vec več slovenskega in nemškega jezika bi rad stopil v večjo kova- čijo. Naslov pove „**Štajerc**“. 432

Lepa, novozidana hiša

z večimi stanovanji, kake četri ure od Maribora oddaljena se takoj pod ugodnimi pogoji proda. K hiši spada tudi gospodarsko poslopje, vrt za zelenjavo in njiva. Dalna pojasnila daje **Fr. Neudauer**, posestnik v zgornjem Pobrežu pri Mariboru, Dammgasse št. 219. 427

Dober mlin

se takoj proda ali pa da v najem Mlin je v bližini Ormoža, sezidan na tri valčke in se lahko tudi po- vekša, ker je vodena moč zdatna. Več pove **Ferdinand Krajl**, v Or- možu (Friedau). 417

Ženitna ponudba.

Pred kratkim sem prevzel gos- podarstvo tik okrajne ceste in nameravam pričeti tudi trgovino z poljskimi pridelki. Iščem si pridno, nepokvarjeno dekle, ki bi imelo 5 do 6 tisoč kron premo- ženja. Moje gospodarstvo je vredno okoli 14 tisoč kron. Za slučaj tudi posestvo prodam ter se na kak primerno ugoden kraj pri- ženim. Ponudbe, ako mogoče s sliko naj se pošljejo pod šifro „**Tajnost 25**“ na upravništvo „**Štajerca**“ v Ptuj. 418

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti 1128
500 komadov za 1 glđ. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisna ura, katere točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno veržico, ena moderna zidana krava- ta za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. zlatnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4 dubla-zlat) z pa- tentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 96 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 raz- ličnih smečnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespo- denco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo 1 glđ. 95 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica **P. Luszt**, Krakus (Krakus) št. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Dve posestvi.

katerih vsaka meri 6 do 7 oralov (joh), se takoj prodate pod jako ugodnimi pogoji. Posestvi obstoje iz polja, sadunosnikov in vinog- radov. Na posestvih stoji zidani hiši in zidana gospodarska pos- lopja. Vse krito z opeko (ciglom) in v najboljšem stanju. Oddaljeni ste posestvi kake pol ure od Ma- ribora. Vsako posestvo velja 3000 goldinarjev. Ako se posestvi ne izplačate v gotovini, treba je plačati kot obresti kupnine 4 1/2 procentov. Več se zve pri gosp. **Vinz. Kus**, Marburg Herren- gasse 40. 411

Želijo se kupiti

koli (stage) za banel in sicer že oznaženi ali pa še neoznaženi. Dolgi morajo biti najmanj 7 met- rov. Postaviti je te kole do želez- niške postaje Celje. Ponudbe s cenami naj se pošljejo pod nas- lovom (adresom): **Karl Lazz**, Forsthof bei Cilli. 398

Resna ženitna ponudba

31 let star trgovec se hoče ože- niti s kakim poštenim dekletom poštene hiše. Starost: 20 do 25 let. Dote naj bi imela vsaj 500 do 800 goldinarjev. Resne ponu- be naj se pošljejo pod naslovom „**500 poste restante, Regatec**.“ 396

Kmetija

ki meri 20 oralov (joh) z dobrim in lepim lesom (gozdom), z do- mačim mlinom, se radi preselitve iz proste roke proda. Zemljišče leži v lepem kraju proti solčni strani ter je prav rodovitno. Več pove lastnik **Jurij Kranjc** v št. **Jakobskem** dolu h. št. 60 pri Sv. **Marjeti** ob **Pesnici**. 403

Usnjarskega učenca

takoj sprejme **Josef Goriup**, usnjar- ski mojster v Ptuj. 3

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje**
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

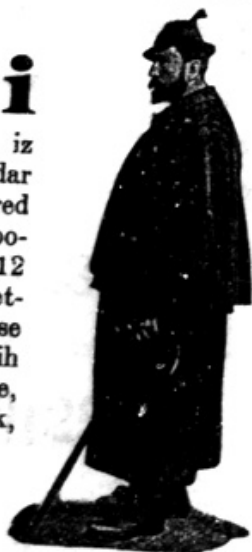
Singer A	70 K	—	„
Singer Medium	90	—	h
Singer Titania	120	—	„
Ringschifchen	140	—	„
Ringschifchen za krojače	180	—	„

Minerva A	100	—	„
Minerva C za krojače in čevljarje	160	—	„
Howe C za krojače in čevljarje	90	—	„
Cylinder Elastik za čevljarje	180	—	„

Dell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Pravi tirolski haveloki

iz garantirano pravega lodna iz kameline dlake, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred mokroto in prehlajenjem, priporočava v vsaki velikosti za 10, 12 ali 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se dobijo po naročilu. Pri pismenih naročilih zadostuje, da se pove, kako dolgot naj bi imel havelok, merjen po hrbtu.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj. 354

Jos. Kasimir, Ptuj, tik „Štajerca“

kupuje jajca, surovo maslo (puter), sir, sadje itd. in sicer vse po najvišjih cenah.

Priporoča tudi svoje najboljše sortirano špecijsko in materijalno blago, kakor tudi različne barve (farbe) itd.

Nadalje priporoča izvrstne mele, rozine, grozdije (veinberine), slanino (špeh), mast itd. 389

Najboljša postrežba in najnižje cene.

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratznerstrasse števil. 14. Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne instrumente, dobre gosli za šolarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh, bobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove. 284

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-skušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten). 349

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštnine prosto.

Št. 45960.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v gojitvi ameriškanskih trt, v oskrbovanju drevesnic in v napravi sadunosnikov ter njih obdelovanju tudi v letu 1904 po eden viničarski tečaj in sicer na:

1. deželni sadni in vinorejski šoli v Mariboru,
2. „ viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnici.
3. „ „ v Ljutomeru,
4. „ „ v Gornji Radgoni in
5. na deželni osrednji trsnici na Spodnjem Bregu pri Ptuj.

Ti tečaji se pričnejo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1905. V Mariboru se sprejme v letu 1905 14, v Ljutomeru 12, v Leibnici 24 in na Spodnjem Bregu pri Ptuj 24 posestniških in viničarskih sinov. Ti le dobijo na imenovanih zavodih prosto stanovanje, popolni hrano, povrhu pa še 8 kron mesečne plače. Izobrazba na teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le toliko teoretična kolikor to osnovni delavci in samostojni viničarji neobhodno potrebujejo. Po sklepu tečaja se vsakemu udeležencu glede njegovih zmožnosti izroči spričevalo.

V svrhu sprejema v enega ali drugega teh tečajev imajo prosilci svoje koleka proste prošnje najpozneje do 15. januarja 1905 deželnemu odboru predložiti. V teh prošnjah se mora izrečno pripomniti, v katero zgoraj imenovanih viničarskih šol želi prosilec vstopiti in priložiti se ima prošnjam:

1. Potrdilo, da je prosilec dovršil 16. leto svoje starosti.
2. spričevalo o npravnosti (ubnašanju), potrjeno od župnijskega urada,
3. zdravstveno spričevalo, da je prosilec brez vsake nalezljive bolezni in
4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bojo od 15. februarja do 1. decembra 1905 neprenehoma v šoli ostali ter se vsem njih izobrazbo pospevajočim odredbam deželnih strokovnjaških organov podvrgli.

V Gradcu, dne 4. decembra 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

Edmund grof Attoms I. r.

Majarija se da v najem

Majarija grajščine Haimburg, katera meri sedaj 9 ha (13 6 joh), njiv in travnikov, z lepimi sadunosniki, se da od 1. marca 1905 zopet v najem. Hiša in gospodarska poslopja so v najboljšem stanu. Kdor jo hoče vzeti v najem naj se obrne ustmenó ali pismeno na: Gozdarski urad (Försterei) Haimburg pri Völkermarktu (Völkermarkt) Koroško.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštne-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogeršk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogerško banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogeršk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

11

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	K 9,808.551-21
Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra 1903 z obrestmi vred	4,312.950-22
Od tega je odračuniti:	K 14,121.501-43
Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile	K 3,264.661-30
Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903	10,856.840-13
Hipotekarna posojila	K 6,246.645-43
Mejnično stanje	85.126—
Posojila na vrednostne efekte	16.329-88
Efektivi zaklad	3,453.858—
Posestva	183.000—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	317.000—
Vloge pri kreditnih podjetjih	330.425-20
Stanje blagajne "kase"	91.22-963
Glavni rezervni zaklad	564.881-88
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	315.353-92
Zaklad za penzije	32.448-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Mestna hranilnica

(šparkasa)

v Ormožu

387

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure predpoldan. Pojaenja se daje vsaki čas brezplačno. Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. oziroma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar vzdignil.

Obrésti se dne 30. junija in dne 31. decembra vsakega leta pripišejo h kapitalu. Vložitelju radi tega pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (šparkasa) sama.

Hranilnica (šparkasa) se nadzoruje od države in je tudi ud zveze štajerskih hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

40 dni na kredit!

40 dni na poskus!

Pazite na plombo!

Takih in enakih kričaških priporočil moja svetovnoznana tvrdka za hvalo mojih ur ne potrebuje, rečem Vam toraj samo: **pazite na tvrdko** (firmo). Vsaka taka hvala je za priporočitev mojih ur čisto nepotrebna, ker v 40 dneh mi uro itak more vsakdo nazaj poslati, kdor ž njo ni zadovoljen in dam vplačani denar takoj nazaj. Solidnejše kupčije nikdo ne more zahtevati.

Pojasnilo!

Jako čislane antimagnetične remonter-ure na sidra (anker) zistem Rosskopf, v nikelnastem okrovu se že nekaj let od mojih kupovalcev kaj rade kupujejo, posebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenec, ker so ž njimi prav zadovoljni.

Samo gold. 2.50 z veržico in s škatljico iz usnja.

Privatnim kupcem pošiljam moje prave ameriške antimagnetične remonter-ure na sidra, zistem **Rosskopf šte. 99** (jako priporočljiva službena ura) s patentovanim email-kazalnikom, s sekundnim kazalom, v dobro se zapirajočem nikelnastem okrovu ali pa v črnem jeklenem okrovu in s pozlačenimi kazali, natančno regulirana, s triletno pisмено garancijo v trpežni škatljici iz jeklenovega usnja, z nikelnasto veržico in obeskom vred. z karabinerjem in varstvenim obročem, velja komad samo 2.50 gl., 2 komadi 7 gl., 6 komadov pa 13.50 gl.
Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, če se denar naprej pošlje.

HANNS KONRAD

prva tovarna za ure v **Brüxu št. 949** na Češkem, ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim orlom in s zlatimi in srebrnimi medaljami iz raznih razstav ter z več, kakor z 10 tisočimi pohvalnimi pismi iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvožna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša ter razpošilja v vse dele sveta. Ustanovljena je leta 1887. Prepis pisma, ki sem ga nedavno sprejel:

Uaja blagorodnost! S posebnim veseljem moram Vam priznati, da tiste tri ure, katere sem pred nekaterimi leti iz Vaše tovarne dobil do današnjega dne brez prestanka prav dobro grejo in da jih še pri nobenem urarju nisem imel. Dovolil sem si tudi Vaše izvrstne ure pri vsakej priložnosti priporočati, kakor na pr. pri konferencajih. Za izvestno in trpežno napravo Vaših ur odkritosrčno se zahvaljujoč prosim Vas, da blagovolite mojemu današnjemu naročilu tudi tako vestno ustreči. Spodnjistanetič (v Bukovini) dne 7. 12. 1903. Jan. Buczkovski l. r. nadučitelj.

Pozor! Mali urarji in barantači ponarejajo moje kataloge in risbe ter navidezno svoje ure ceneje prodajajo. Te navidezno cenejše ure pa so maloverdno, slabo blago, čestokrat niso reparirane, s slabim okrovom, za katere se ne more 3 leta pošteno jamčiti. Ne dajte se s takim blagom slepiti, ki je samo za oko ne pa za daljšo rabo! Pazite na mojo blizu že 20 let obstoječo tvrdko.

Prva tovarna za ure Hanns Konrad v Brüxu šte. 949.

Ilustrovani ceniki se na zahtevanje zastoj in franko dopošljejo.

166 A.

Vino kupuje

(od svojih udov)

ptujska vinska zadruga!

Vino mora biti pristno, naravno. Vino, h katerema so primešane druge snovi, se ne kupi!

Vzorci (muštri) naj se prinesejo k gospodu **Steutde**, hišnemu posestniku in sodarskemu mojstru v Ptuj, Brandgasse, in sicer samo vsaki pondeljek in torek.

Za ptujsko vinsko zadrugo:

Ornig, Sellinschegg, Steutde.

Živinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vršita na v nalašč za to odločenem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov. 401

Za gnojenje travnikov

priporočam svojo bogato zalogo umetnih gnojev, kakor **Tomaževo žlindro** s 16%, 18% in z 20%.

Potem kajnit in kalijevo gnojno sol. Vse mnogo ceneje, kakor v prejšnjih letih!

V Zalogi imam tudi vsakovrstne druge umetne gnoje, kakor **žvepleno-kisel amonijak**, **žvepleno-kisel kalij**, **supesfosfat**, **kosteno moko** in **Chilli-soliter (salpeter)**.

Franc Frangesch

prodaja železa in špecerijskega blaga, c. kr. prodaja smodnika v **Mariboru, Herrengasse.** 402

Naznanilo ptujskega mestnega kopalnišča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlapnom in sicer za ljudstvo se dobé od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlapnom in polivom vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

376

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptuj.

347

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrod. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

537

Kranjski redilni prašek za prašiče

355

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svine različnih bolezni ter zboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega prahu med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

Eden zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptuj

(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Janez Drevensček.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florianeki trg

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)

meso, najfinejše klobase,

vedno sveže (frišno) blago, priporočá po naj-
žji cení

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

345

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodani, dobi vsakdor elegantne

hlače

za male svoto in sicer za ~~1~~ 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristinega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po postnem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznači dolžina hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

1110

Meščanska parna žaga.

Na novem tentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu
Sellinschegg
Ptuj
nasproti
mestnega
glodališča
(teat.a).

412

Tisk: W. Blanke v Ptuj.